

GRADSKI MUZEJ VINKOVCI

27

Trg Republike 8.

Gradski muzej u Vinkovcima otvoren je 1948.god. Iako su Vinkovci područje, koje obiluje arheološkim nalazima predhistorije, Rima i srednjeg vijeka, sve do navedene godine nije bio otvoren muzej. Ako tome dodamo, da vinkovački kraj igra značajnu ulogu u novijoj historiji, u doba Vojne granice, da je neobično bogat etnografskim blagom, zaista je godina otvorenja muzeja sa zakašnjenjem došlo. Međutim u Vinkovcima je živio veliki broj ljubitelja starina, koji su skupljali kulturno blago različitog karaktera i sabrali sa naučnog stanovišta vrlo vrijedne i interesantne zbirke, koje je Gradska općina otkupila i poslužili su kao eksponat prvog postava.

Zgrada bivše Vieresijske banke bila je tijesna i nepodesna. Zato Gradska općina dodjeljuje muzeju nove prostorije u zgradi bivšeg Kotarskog N.O., u koju je muzej preselio i nakon adaptacije zgrade izvršen je novi postav muzeja u 1953.godini, a svečano otvorenje bilo je 11.X.1953.godine.

Djelokrug muzeja proteže se na Grad i Kotar Vinkovci, na kojem muzej sabire, proučava i konzervira materijale iz arheologije, historije, etnografije i iz prirode kraja i spomenika kulture uopće.

Zgrada današnjeg muzeja sazidana je 1775.godine u kasno-baroknom stilu u centru grada, tako da svojim smještajem i stilom arhitektonski harmonično djeluje. Prigodom preseljenja unutrašnjost zgrade je adaptirana u skladu sa njenim stilom tako, da danas potpuno odgovara svrsi kojoj je privedena.

Ustanovom rukovodi upravitelj prof. Josip Korda, službenik X. plać. razreda, diplomirani student filozof. fakulteta u Zagrebu, kojem je specijalnost historija i arheologija, tako da se navedeni bavi naučnim područjem svoje uže struke. Svu administraciju vodi drug Matija Klajn, kancelar. referent XII. plać. raz.

Budući da je muzej zavičajnog karaktera, postav polazi od prirode kraja, gdje je historijski i dokumentirano prikazano šumarstvo ovog kraja i njegov značaj, lovstvo sa razvitkom lovnog uzgoja i kao uvodnim dijelom u prethistorijsko odjeljenje, koje je bogato nalazima iz prethistorijskih kultura ovog područja. U rimskom odjeljenju exponirani su nalazi nekadašnje rimske kolonije "Colonia Aurelia Cibalae", gdje su vrlo interesantne skupine oružja, nakita, glinene i brončane

plastike, kao i lapidarij. Nakon rimskog odjeljenja redjaju se odjeljenje srednjeg vijeka, Turskog doba, Vojne krajine, cehalije, N.O.B. i etnografsko odjeljenje sa slikovitim narodnim nošnjama, ratarskim orudjem i različitim etnografskim materijalom kraja. Ovako muzeološki shvaćen muzej, metodički je dostupan prosječnom posjetiocu kraja, ~~prkštem~~ pri čem genetički raspored materijala omogućava posjetiocu da uoči evolucionni razvojni put čovjeka na osnovu njegove materijalne kulture pa makar i jednog užeg zavičaja. Sadašnji postav ima i pedagoško opravdanje, jer se bez poteškoća može koristiti u nastavne svrhe i škola.

Ostali materijali nalaze se u studijskoj zbirci, koja je pristupačna naučnim radnicima.

Nakon svega iznešenog može se konstatirati, da je ustanova bogata kulturno-historijskim i arheološkim materijalom, tako da ima ukupno oko 9.200 predmeta.

Osim vlastitog administrativnog arhiva, posjeduje ustanova arhivskog materijala iz prošlosti kraja, tako da će se pri muzeju kroz kratko vrijeme osnovati lokalni arhiv. Naučni rad muzeja iziskuje stručnu biblioteku, koja je osnovana i broji oko 1000 stručnih djela. Muzej posjeduje vlastitu fototeku i vlastiti fotopribor za rad na terenu sa 100 slika.

Mora se istaknuti, da muzej razvija svoju djelatnost preko arheološke djelačke grupe, društva prijatelja muzeja i predavačke djelatnosti u muzeju i izvan njega tako, da je taj rad zainteresirao širu javnost, što se vidi i po broju posjetioaca u 1953. godini, kojih je bilo 15.000. Publici su zbirke otvorene srijedom i nedjeljom od 9 do 12 sati.

Povijest muzeja i njegova problematika obradjena je u Vinkovačkim novostima u novogodišnjem broju 1954. god. pod naslovom: "Kulturno blago u vinkovačkom muzeju". Izdan je i minijturni vodič muzeja na 4 stranice.

Josip Korda.